

ALMANCADA YAPILAN DİL REFORMLARININ KISA BİR TARİHÇESİ VE AVRUPA BİRLİĞİ ORTAK DİL PROGRAMLARI SIRASINDA ALMAN DİL REFORMUNUN 10. YILINDAKİ DURUMUNA GENEL BİR BAKIŞ

Ahmet GÜNEŞER

Marmara Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Dr.

A SHORT HISTORY OF REFORMS APPLIED TO THE GERMAN LANGUAGE AND A GENERAL LOOK AT THE SITUATION OF THE REFORMS AT THEIR 10TH ANNIVERSARY, ON THE OCCASION OF THE COMMON LANGUAGE PROGRAMS OF THE EUROPEAN UNION

Abstract: Knowledge of foreign languages is becoming increasingly important in our lives. With the development of new technologies, the methods used to teach foreign languages are also changing. The Commission of the European Union foresees two foreign languages in addition to the native language for EU citizens. The EU has developed programs to standardize the general and vocational education. In those programs aimed at boosting the quality of education, teaching of foreign languages has not been forgotten. It has been underlined that the education, educators and the teaching material should have common specifications to achieve a higher quality. As a result of those reforms have started to take place with languages.

Many reforms have also taken place in the German language throughout history. However, the new writing rules, which came into force in 1998, have caused publishers, teachers, writers, and student's great difficulties. The publishers declined to abide by the new rules, and later returned to the old rules. This unlucky reform has caused great frustrations for the German people as well as for those learning German as a foreign language, as it was not consistent. The situation ten years after its initiation is very clear. All efforts have been in vain. It not only brought about no benefits, it also created problems very difficult to solve.

Keywords: German, Reform, Language, European Union

I. GİRİŞ

Çağımızda baş döndürücü bir hızla gelişmekte olan teknolojiye paralel olarak, yabancı dile olan gereksinim de günden güne daha büyük bir önem kazanmaktadır. Artık günümüzde üç dil konuşabilme gayet normal karşılanmaya başlanmıştır. Avrupa Birliği içinde İngilizce, Almanca ve Fransızca bilme, kişiye mesleki bilgileriyle birçok ülkede iş bulma ve orada çalışma olanakları yaratmaktadır. 1985 yılında Avrupa Birliği Komisyonu, birlik üyesi her kişinin genel ve mesleki eğitimi sırasında anadil ve iki yabancı dil olmak üzere en az üç dili öğrenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

ALMANCADA YAPILAN DİL REFORMLARININ KISA BİR TARİHÇESİ VE AVRUPA BİRLİĞİ ORTAK DİL PROGRAMLARI SIRASINDA ALMAN DİL REFORMUNUN 10. YILINDAKİ DURUMUNA GENEL BİR BAKIŞ

Özet: Yaşamımızda önemli bir rolü olan yabancı dil, durmadan gelişmekte olan teknolojinin sunduğu olanaklarla günden güne farklı metotlarla öğretilmektedir. Avrupa Birliği komisyonu artık ana dilin yanında iki yabancı dilin de olması gerektiğini savunmaktadır. Birlik genel ve mesleki eğitimlere bir standart getirme çabasıyla programlar geliştirmiştir. Bu programlarda eğitimin iyileştirilmesi hedeflenirken dil eğitimi göz ardı edilmemiştir. Dil eğitiminde kalitenin sağlanması için eğitimin, eğitimin ve ders materyallerinin ortak özelliklere sahip olmasına dikkat çekilmiştir. Bunun sonucu dillerde de bazı reformlar olmaya başlamıştır.

Avrupa dillerinden Almanca'da da tarih boyunca reformlar yapılmıştır. Ancak 1998 yılında yürürlüğe giren yeni yazım kuralları nedeniyle yayınevleri, öğretmenler, yazarlar, öğrenciler kısacası herkes çok zor durumda kalmıştır. Yayınevleri daha sonra bazı kurallara uymamaya başlamış, daha sonra da eski yazım kurallarına dönmüştür.

Bu şanssız reform, uygulanmaya başladığından bu yana geçen sürede, tutarlı olamaması nedeniyle Almanlar ve Almanca'yı yabancı dil olarak öğrenen ve öğretenlerde büyük sıkıntılar yaratmıştır.

Yeni yazım reformlarının kabulünden on yıl sonraki durumu ortadadır. Tüm uğraşlar boşa gitmiştir. Yararı olmadığı gibi telafisi zor zararları olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Almanca, Dil Reformu, Avrupa Birliği

Avrupa Birliği, SOKRATES (Genel eğitim programı), LEONARDO DA VINCI (Mesleki eğitim programı) ve YOUTH (Gençlik programı) gibi kuruluşlarla bir dizi eylem planı hazırlamış ve eğitimde kalitenin iyileştirilmesini hedef almıştır. Bu ortak programların uygulanması sırasında dil öğrenimi de temel hedeflerden biri olduğundan, yabancı dil öğretmenlerinin ve aynı şekilde ders materyallerinin de ortak özelliklere sahip olması için çaba gösterilmektedir [1]. Artık Avrupa, ortak dil kıstaslarını belirlemiş ve dil eğitimini bu kıstaslara göre yapmaya başlamıştır. Bu sayede mesleki eğitimlerde ülkelerarası bir bütünlük sağlanıp eğitim kalitesini artırmak esas hedefdir. Dil ve meslek eğitimlerinin ortak kıstaslara göre yapılması ve bunun

sonucu olarak öğrencilerin farklı ülkelerde eşdeğer eğitimler alarak değişik kültürleri tanmasına olanak sağlanması amaç olarak belirlenmiştir.

Bu alanda yapılan çalışmalar sırasında yabancı dil eğitiminde de her gün birçok yeni gelişmeler yaşanmaktadır. Şüphesiz, yenilikleri takip etmek zor da olsa yapılması gerekli olmaktadır.

II. YENİ YAZIM KURALLARINA OLAN GEREKSİNİM VE GÜNÜMÜZE DEĞER YAPILAN REFORMLARA BİR BAKIŞ

Avrupa dillerinden Almanca'yı inceleyecek olursak, en hareketli dillerden biri olduğunu görürüz. Tarih boyunca değişikliklere uğramış ve dilde arınmaya özen gösterilmiş bir dil olması yanı sıra yapılan reformlar sırasında devamlı itirazlar da görmüştür.

Ancak Almanca'da günümüzde yapılan değişiklikler – dilde yapılan reformlar – ne yazık ki pek de iç açıcı görünmemektedir. 2005 tarihinden itibaren uygulanması gereken yeni dil kuralları, çeşitli yayınevleri ve gazeteler tarafından farklı yorumlarla değerlendirilmekte ve bu da yazılı basında farklı görüşlere yol açmıştır. Bütün bu kargaşalar sırasında Almanca öğreten kişi ve kuruluşlar sadece zorluklarla karşılaşmamışlar, aynı zamanda hangi kurala uyacaklarını da şaşırılmış durumdadırlar. Yeni yazım kurallarına göre hazırlanan kitap, sözlük ve benzeri yayımları alıp, eskilerini bir kenara koyan dil öğretmenler, şimdi hangi kurala uyacağını bilememektedirler. Belki de 2005 yılında tam yürürlüğe giren bu kuralları en iyi şekilde uygulama çabasını Almanya dışındaki Almanca öğretmenler göstermişlerdir, demek yanlış olmaz.

Almancanın tarihçesine kısa bir göz atıp yapılan belli başlı reformları kısaca inceleyelim. M.Ö. 5000-1000 yıllarında eski Hint ve Hint-Avrupa dillerinde görülen Cermen dilleri, M.Ö. 1000- 450 yılları arasında ayrılarak sessiz harflerini (Lautverschiebung) değiştirmiş ve böylece dilde ilk reformunu yapmıştır. M.S. 750 yıllarına kadar atasözleri ve şarkılar sözlü olarak aktarılmıştır. Taş veya ağaç üzerlerine yazılan yazıtların çoğu kaybolmuştur. O zamanların en eski belgesi Romalı Tacitus'un Germania adlı yapıtıdır. En eski Alman yazılı belgesi ise "Abrogans"dır. (M.S. 765)

750-1050 yılları arasında *yüksek Almanca* diğer lehçelerden sessiz harflerin değişimiyle (Germanische Lautverschiebung) ayrılmaya başlar [2].

1050-1250 yılları arasında Yukarı, Orta ve Aşağı Almanca olmak üzere *Ortaçağ Almancası*'nı görmekteyiz.

Ülkenin güneyi yüksek dağlara sahip olduğunda Yukarı Almanya, güneyi ise düz olduğundan Aşağı Almanya diye adlandırılır.

a. Yukarı Almanca: Oberdeutsch

b. Orta Almanca:

Westmitteldeutsch

Ostmitteldeutsch

c. Aşağı Almanca: Niederdeutsch

Buna göre: 15. ve 16. yüzyılda yazı dilini görmeye başlıyoruz. Johannes Gutenberg'in matbaayı buluşu ve Martin Luther'in tercüme ettiği İncil'in geniş okuyucu kitlesine ulaşması "*Ortak Almanca*"nın oluşmasını sağlamıştır.

Yeni Almanca'nın yazı dili ise 15. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar Yukarı ve Orta Almanya lehçelerinden meydana gelmiştir. Politik nedenlerin ağır bastığı nedenlerle Aşağı Almanya bu modern yazı diline katılmamıştır.

1500'lü yıllarda yapılan dil reformlarının sonucu ilk yazım kuralları Almanca olarak yazılmaya başlanmıştır. 18. yüzyılım ortalarına kadar doğru yazım için iki ayrı kural geçerliydi:

- "Nasıl konuşuyorsan öyle yaz." (Fonetik temel kuralı)
- "Yazarken kelimenin etimolojisini göz önünde bulundur." (Tarihsel-etimolojik temel kural) Bu kurala en çok uyan ise Jacob Grimm'dir.

Yaklaşık 1800 yılları başından itibaren isimler büyük harflerle yazılmaya başlanmıştır. 1876 yılında ilk doğru yazım toplantısı gerçekleştirilmiş ve *st* nin ayrılması hakkında bir kural için öneride bulunulmuştur. Bismarck'ın vetosu sonucu doğru yazım için daha büyük bir ortaklığa gidilip gerçekleştirilememiştir.

1910 yılına kadar doğru yazım kuralları üzerine sadece yöresel kitaplar yayınlanmıştır. 1901 yılına kadar yüz kadar dilde reform önerileri olmuştur. İkinci doğru yazım toplantısı 1901 yılının haziran ayında Berlin'de, resmi makamların ve yayınevlerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. O zamanlar Hersfeld Liselinin müdürü olan Konrad Duden de bu toplantıya katılmıştır.

Resmi yazım kurallarını içeren yapıt "Regeln für die deutsche Rechtschreibung nebst Wörterverzeichnis" 1902 yılında yayınlandı ve bir yıl sonra da resmi makamlarca ve okullarca kullanılmaya başlandı.

1903 yılında yayınevleri Konrad Duden'den doğru yazım için bir başvuru kitabı hazırlamasını istediler. Duden aynı yılda böyle bir eser hazırlayıp yayınladı "Rechtschreibung der Buchdruckereien deutscher Sprache".

Duden gelecek yılların Almanca yazım kurallarına ışık tutan kitabını 1915 yılında yayınladı "Duden – Rechtschreibung der deutschen Sprache und Fremdwörter". Bu arada 1935 yılında İsviçre *ß* harfini alfabesinden çıkardı. Bu harf yerine artık *ss* yazılmaya başlandı.

1945 yılında Almanya ikiye bölününce Duden baskısı da doğu ve batı baskısı olarak ikiye ayrıldı. 1980 yılında Federal Almanya, Avusturya ve İsviçre'deki germanistler doğru yazım reformu için enternasyonal bir çalışma grubu oluşturdular "der Internationale Arbeitskreis für Rechtschreibereform (IAR)".

Kültür Bakanları "Kultusminister-Konferenz (KMK)" 1987 yılında Mannheim'daki Alman Dili Enstitüsü'nü "Institut für deutsche Sprache, Mannheim" ve Wiesbaden'deki Alman Dili Cemiyetini "Gesellschaft für deutsche Sprache, Wiesbaden", yeni bir düzenleme için görevlendirdi. 1988 yılında ortaya çıkan ve yazım kurallarını yoğun yeniliklerle ele alan öneri önce halk daha sonra da Kültür Bakanlarınca reddedildi. 1995 de yazım kurallarıyla ilgili tüm Duden yayınları imha edildi.

1996 yılında yeni yazım reformu kabul edildiğinde bazı yazarlar ve halk protestolara başladı.

1992 yılında, Federal Almanya, Avusturya ve İsviçre'deki germanistlerin oluşturduğu enternasyonal çalışma grubu (IAR) Alman Dili için yeni bir öneri hazırladılar "Deutsche Rechtschreibung – Vorschläge zu ihrer Neuregelung". Kültür Bakanları uzun incelemelerden sonra bu yeni düzenlemeyi 1 Ağustos 1998 tarihinden itibaren yürürlüğe soktu ve Almanya, Avusturya, İsviçre, Lichtenstein ve diğer Almanca konuşulan ülkeler bu öneriyi başlatacağına söz verdi. Almanya'nın bazı eyaletleri 1996/97 senesinde okula başlayanlara bu yeni yazım kurallarını göstermeye başladı. Fakat Frankfurt Kitap Fuarında yüze yakın yazar ve bilim adamı bu reformun durdurulması için bir araya geldi ("Frankfurter Erklärung" für einen Stopp der Reform).

Bütün bu kritiklere rağmen Federal Almanya Kültür Bakanlıkları "Kultusministerkonferenz (KMK)" yeni yazım kurallarının 3 Haziran 2004 tarihinden itibaren tüm okullarda uygulanması için karar aldı; fakat bu karar alınırken aynı zamanda doğru yazım için bir de komisyon kurulmasını kararlaştırdı. Komisyon Aralık 2004 tarihinde, o zaman ki Bavyera Eğitim Bakanı Hans Zehetmayr başkanlığında beş eyaletten yayınevi, yazar ve gazeteciler derneği, öğretmenler derneği ve Federal

Alman Ebeveynler Derneği "Bundeselternrat" gibi kuruluşlardan gönderilen 38 uzmanın temsilciliğiyle çalışmaya başladı. [3].

Bu yeni yazım kurallarının 1 Ağustos 1998 tarihinde yürürlüğe girmesine rağmen, 31.7.2005 tarihine kadar eski kurallar da geçerli sayıldı. Almanya, Avusturya, İsviçre ve Lichtenstein'da derslerde yeni yazım kuralına geçildi. 14 Temmuz 1998'de okullardaki Almanca yazım kuralları eyaletlerin tercihine bırakıldı. Bu aynı zamanda yeni yazım kurallarının haber ajansları içinde geçerlilik kazandığı tarihtir. Reformun uygulanmasıyla birlikte Almanca haber ajansları ve onlarla birlikte çoğu gazete ve dergiler yeni yazıma döndü; bu andan itibaren de her kesimden protestolar başladı. Geçiş dönemi sonu yaklaştıkça protestolar da arttı [3].

27 Eylül de halkın tercihiyle Schleswig-Holstein eyaletinin okullarında tekrar eski yazım kurallarına döndü.

Reformun iptali için tepkiler 2000 yılında FAZ (Frankfurter Allgemeine Zeitung) gazetesinin aniden eski yazıma geçmesiyle ivme kazandı. Bu arada Avrupa Topluluğu Almanca yazışmalarını 01.08.2000 tarihi itibarıyla yeni yazım kurallarını uygulamaya başladı. Springer Yayınevi (Springer-Verlag) FAZ gibi yeni yazım kurallarından vazgeçerek 2004 tarihinden itibaren eski kurallara göre yazmaya başladı. Yalnız bazı yeni, kendince doğru bulduğu kuralları da gözardı etmedi. 2000 yılında halkın % 78 gibi büyük oranı reforma karşı çıkmış ve eski kurallara dönülmesini talep etmişti [4].

31 Temmuz 2005 artık okulların ve resmi makamların yeni yazım kurallarına göre faaliyet göstermeleri gereken tarihi. Reform çabaları başında beri yazarlar, eğitimciler ve yayınevleri tarafından hiç bir şekilde kabul görmediğinden aslında kabul edildiği gün reddedilmişti. Frank Schirrmacher'e göre bir zamanlar Doğu Almanya'nın kendi başına Almanca'da değişiklikler yapmasını önlemek amacıyla planlanan bu kurul "das Institut für Deutsche Sprache" iki Almanya'nın birleşmesiyle artık gereksiz bir kurul olmuştu ve bu birleşmeden itibaren derhal kaldırılmalıydı [5].

Yeni yazım kuralları konulduktan sonra kimi bu kurallara uydu, kimi uymadı; kimi de eski ve yeni kuralları karıştırdı. Sonunda bir kurallar kargaşası ortaya çıktı. Kelime bölme, *ss* ya da *ß* yazımı (*Geschoße* ya da *Geschosse*; *das* ya da *dass*), *ä* ya da *e* yazımı, kelime birleştirme sırasında meydana gelen harf kümeleri (*Flussschiffahrt*) yeni yazım kurallarıyla kolaylık getireceğine karışıklıklara yol açmıştır. Yeni düzenleme mantığına göre okuma sırasında da yeni yeni zorluklar ortaya çıkmıştır. Artikel *das* ın *dass* olarak yazılması gibi.

Yeni kuralların konması aynı zamanda şu soruyu

ortaya çıkartmıştır: “Şimdiye kadar yazılanlar yazım kurallarına göre doğru oluyordu da şimdi birdenbire yanlış mı oluyor?” Doğru yazım problemlerini çözerken kuralları başka kurallarla değiştirmek çözüm değildir. Toplumun yazım hatalarının bir analizi sonucu, bu hataları giderme yolunda bir değişim bu dili kullananı rahatlatır. Kolaylık getiren her kural da toplum tarafından kabul görür.

Oysa son on yıl içinde bu kural değişimlerinin sonucu olarak arada farklı yazım kurallarıyla yetişen bir nesil meydana geldi. Bazı Almanca öğretmenleri yeni kurallara göre dili öğretirken, bazıları da eski kurallara sadık kaldı. Kitaplar değişti, sözlükler değişti. Almanca dünyası çalkalandı. Sanki yayınevleri için altın bir çağ açıldı; zira yazım kuralları değiştikçe yeniden basılan kitaplar piyasaya sunuldu. Dünya genelinde Almanca öğrenmekte olanlar bu kitapları aldı, öğretenler de geri kalmamak için satın almak mecburiyetinde kaldı. Fakat ne yazık ki, yıllar önce kullanırken, geçerliliği kalmadı diye attığımız sözlük, ders kitabı, görsel-ışitsel malzemeler v.b. araç gereçler tekrar kullanıma girdi.

Bunun sebebi de Alman yazım kurallarının şu sıralarda konulan son nokta oldu: Herkes istediği gibi yazabilir, okur da yazılanı anlamalıdır [6]. Bu da zaten eski kuralların çoğunun geri gelmesi demektir ve böylece yazar, gazeteci, dil öğretmeni gibi yazım kurallarıyla doğrudan ilgili meslek gruplarına bir nefes aldiracaktır. Nedeni şu ki, gramer ve yazım kuralları dile hizmet ederler ve kullanıma kolaylıklar getirdikleri müddetçe reform adı altında değişikliklere izin verirler.

Yeni yazım kuralları 2006'daki son değişikliklerle yürürlüğe girmiştir. 31 Temmuz 2007 ye kadar eski kurallarla yazılanlar da yanlış kabul edilmeyecektir. Ancak bu tarihten sonra artık 2006 yılı reformu geçerli olacaktır. Kararsızlık durumunda 2006 reformuna uygun hazırlanmış sözlükler başvuru kaynağı olarak geçerli olacaktır.

III. SONUÇ

Yeni yazım kuralları belirlendiğinden beri Almanya sınırları içinde 80 000 e yakın insan bu kurallara alışmak için ayrı bir çaba göstermektedirler [6]. Bu kişilerin çoğu yazar, gazeteci, yayınevi çalışanı ve de Almanca öğretenlerden oluşmaktadır. Kendilerine önemli bir görev düşen bu kişiler, reformun yayılmasında ve getirilen yeni kuralların benimsenmesinde en etkin rolü oynamaktadır. Şu anda neredeyse her yayınevi kendi yazım stilini tespit etmiş ve bu kurallara uygun çalışmayı yeğlemiştir. Yeni yazım kuralını benimsemiş olanlar dahi uyum göstermede zorluklar yaşamaktadır.

Alman doğru yazım reformu fiyasko ile sonlanmıştır [5]. Bütün bu iyi niyetli çalışmalara rağmen, bu reformun gerçekleşmeyeceği başından beri söyleniyordu. Daha 1998 yılında Mathias Döpfner Welt gazetesinde, mümkün olduğunca eski yazım kurallarına göre yazacaklarını, bu reformun gerçekleşmeyeceğini yazmıştı [10].

Şu an için Almanca'nın kullananları tarafından tam olarak kurallara uygun olarak yazıldığını söyleyemeyiz. Sayısız *doğru yazım kılavuzları* bile bir işe yaramamaktadır. Zira her geçen gün yeni bir kılavuz çıkmıştır. Devamlı değişimler yazar ve yayınevlerini olduğu kadar belki de üstlerine düşen görev nedeniyle eğitimcileri daha da çok mağdur etmiştir.

1998 tarihinden beri eski yazım, yeni yazım, her gün yapılan açıklama ve düzenlemeler, bir de eyalet ve yayınevlerinin bağımsız olma eğilimleri ders kitaplarının farklı farklı hazırlanmasına, dolayısıyla öğrencilerin de farklı şekilde dil eğitimi almalarına sebep olmuştur.

Almanca yeni ve son olması umulan kurallarla 31 Temmuz 2007 tarihinden itibaren öğretilecektir. Oysa 1998 den bu yana artık yanlış kabul edilecek ara kurallara göre Almanca öğrenenler mağdur olmuşlardır. Bu neslin yanlışları devamlı kalacak ve düzeltilmesi asla arzu edilen şekilde olmayacaktır.

Bu mağdurluk öğretim elemanlarında, yazarlarda ve hatta ebeveynlerde de görülmektedir. Bir kitapevinden alınacak hikaye kitabı bile bu reformlardan dolayı farklı basımlarda satılmaktadır. Yayınevleri sadece büyük sayılarda satılan kitapları yeni kurallara göre düzelterek ve satışa sunacaklardır. Az baskılı olan kitaplar yanlış yazılmış olarak kalacaktır ve bu da kanımca edebiyata verilen başka bir olumsuz etki olmuştur.

Dilde yapılacak olan reformlar ancak teklif olarak sunulmalıdır. Bunu kabul edecek olan halktır. Eğer yaşayan bir dilin değişimlere muhtaç olduğunu düşünüyorsak, bunu yeni kurallar koyarak değil, halka öneri olarak kullanımına sunmak gerekir. Yazarı, gazetecisi, yayınevleri ve bunların hitap ettiği okurları kabul edip kullandığı müddetçe değişiklikler yapılabilir. Bu reformlardan etkilenen en önemli yerlerden biri de şüphesiz okullardır. On yıldır çelişkiler içinde yapılan eğitim artık farklılıklara izin vermeyen, temel olarak alınabilen ve nihai tek bir şekilde verilmelidir. Kitaplar da aynı temel yazım kurallarıyla hazırlanmalıdır.

Bu on yıllık süreç, dili mesleklerinde kullananların ve öğrencilerin telafisi mümkün olmayan zarar gördükleri bir dönem olarak akıllarda kalacaktır. Tek karlı çıkan bu işle görevlendirilenler ve yayınevleri olmuştur.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- [1] Gür, Ö. (2004). Avrupa Ortak Dil Kriterleri Çerçevesinde Türkiye’de Yetişkinlere Yönelik Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretimi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü..
- [2] Klinger, U. (2004). Geschichte der deutschen Literatur. (<http://www.udoklinger.de/Deutsch/Grammatik/Gesch.htm>) [08.03.2006].
- [3] Giersberg, D. (2006). Ende der Debatte: Die Rechtschreibreform tritt zum 1. August 2006 in Kraft. (<http://www.goethe.de/kue/lit/dos/dds/de630493.htm>) [07.11.2006].
- [4] Gesellschaft zur Schreibreform (<http://www.schriftdeutsch.de/orth-ges.htm>) [08.07.2006]
- [5] Schirmmacher, F. (2004). Rechtschreibung “Die Rückkehr”. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, Nr.182, 1. (<http://www.faz.net/s/RubF7538E273FAA4006925CC36BB8AFE338/Doc~E4ADFD265F848400E9FD905871E8150D9~ATpl~Ecommon~Spezial.html>). [08.07.2006]
- [6] (2006). Äußerungen zur Rechtschreibreform. *Deutsche Sprachwelt*, (25), Herbst, 3.

Ahmet GÜNEŞER (ahmetguneser@marmara.edu.tr) PhD. started his university education at DTCF-Ankara University (1975) and continued (1978-1982) at JW-Goethe University, Departments of German Language and Pedagogy in Germany (M.A.). He did research on schoolbooks for Turkish children in German Institute for International Educational Research (DIPF). He started to work at the Department of German Language Teaching at Marmara University (1983). He became the coordinator of Foreign Languages. He started German courses at Foreign Languages Center (1985). He worked as the German Language coordinator of YÖK-ÖGEDİL (1986). He took his PhD. from JW-Goethe University (1993). He was the coordinator of the prep school of German Management Department (1994-2004). Since 2002 he has been working as teacher and coordinator of Foreign Languages Department, Yeditepe University and since 2004 as the Vice-head of the School of Foreign Languages at Marmara University.